

„Ад можа і да можа“

Пряпазова гетая соймам прынята.

Польская нота Літве

ВАРШАВА, 3. У сувязі з апублікаваннем напіраўкі да літоўскай канстытуцыі, якая ацалілае Віленю сталіцы Літвы, міністар замежных спраў Залескі адправіў 31 жніўнястар

гэ акт літоўскага ўраду на ў якім меры парушэння правы на тэрыторыю Вілені, якія сілу пастановаў еўрэйскага 1922 года і прынятых рашэн

дмапасту. У цьому році єм вичинає. Датою мого крестованія.

Да ўсіх членаў партыі, да ўсіх рабочых

Таварышкі! Рабочая класа ў саюзе з самымі шырокімі масамі сялянства сярэдніх і ніжніх класаў прыступіла ўжо да рэалізацыі новага будаўніцтва, размах якога далёка перасягае дадзеныя размеры. Будуючы новыя заводы і электрастанцыі, закладваючы новыя руднікі і каналы, уведоўчы новую тэхніку, рабочая класа індустрыялізуе ўсю краіну. Яна перабудоўвае прамысловасць. Але яна ставіць сваёй задачай і рашучую перапрацоўку ўсёй сельскай гаспадаркі: яна хоча дапамагчы мільёнам сялянскіх двароў кааперываць куплю і продаж, замяніць сажу і серп на трактар і жніўку, убогую гаспадарку двара на ўзорную гаспадарку калектыву. Рабочая класа і гэты партыя накіроўваюць ўсё сваё сілы да таго, каб з беднай і няспытнай краіны зрабіць багатую і культурную сацыялістычную краіну з пераадаванай тэхнічай, арганізаванай грамадскай гаспадаркай, з пісьменным, цывільным і працоўным народам, які ня ведае жабрацтва, прыгночальных, беспрытульных, але ня ведае і ахілаўтараў, прыгнятаўшых, капіталістычных і памешчыкаў.

У гэтай ліхаманкавай рабоце над перабудоўваю краіны рабочая класа сутыкаецца з аўтастацыямі напінскім міжнародным капіталізму, і з супраціўленнем кулацтва, якое вырастае на фоне агульнага ўздыму вытворчых сіл краіны, на гледзішчы на лічце больш шпарны рост сацыялістычнага сэнтару гаспадаркі і з адзім сабатажам і зменамі з боку некаторых пластоў спецыялістаў.

Але рабочая класа сутыкаецца з аўтастацыямі напінскім міжнародным капіталізму, і з супраціўленнем кулацтва, якое вырастае на фоне агульнага ўздыму вытворчых сіл краіны, на гледзішчы на лічце больш шпарны рост сацыялістычнага сэнтару гаспадаркі і з адзім сабатажам і зменамі з боку некаторых пластоў спецыялістаў.

Такім чынам, у галіне партыйнае работы неабходна правесці наступныя мерапрыемствы і вырашыць наступныя задачы:

1. Забяспечыць свабоду ўнутрыпартыйнай крытыкі, што выключнае такога роду мэты, калі самастойная думка і ўсёкая крытыка павінна заўсёды адзінацца, як «ухі», «бузідэства» і г. д.

2. Забяспечыць поўную выбарчасць партыйных інстанцый.

3. Рашуча знішчыць практыку змяшчэння адказнасці камуністых на розных адміністрацыйных і судовых спарганіях, праводзячы ў жыццё старое палажэнне Леніна аб больш суровых пакараннях у адносінах членаў партыі і лідэраў партыйным злачынствам замазвання віны і правіннасці любога члена партыі, якую б высокую пасаду ён не займаў у сістэме партыйных органаў.

4. Узмацніць работу партыі сярод мас, звярнуўшы выключна вялікую ўвагу на новыя пласты рабочых, на рабочую моладзь і на пралетарскія і паўпралетарскія пласты вёскі. Пры гэтым партыйныя арганізацыі павінны працаваць не толькі на фабрыках і заводах, але і ў рабочай кватэры, у рабочых кватэрах і інтэрнатах, у сталовых і пляхох.

5. Палепшыць якасць работы, уславерна змагаючыся супраць падмены пралетарскае грамадскай адміністрацыйнай камандаваннем і драбязлівай алейкай з боку партыйных арганізацый. Рашуча выгнаць з практыкі партыйных і прафсаюзных арганізацый петава-рыскія мэты палемікі, асабліва ў адносінах радавых рабочых.

6. Палепшыць сістэматычна сацыяльны склад кіруючых органаў партыі, дамагацца як максімальных сувязей партыйнага актыву з масамі, так і ўрастаючай кваліфікацыі гэтага актыву ў радзе галін, у першую чаргу ў галіне гаспадарчай работы (тэхніка, прамысловасць, аграномія і г. д.).

7. Дамагацца таго, каб мэты ўздзейнічання камуністых на масу, у першую чаргу, зводзіліся да ўзорнай і паказальнай работы саміх членаў партыі, прычым члены партыі павінны разгарнуць, пры падтрыманні беспартыйных рабочых, рашучую барацьбу супраць «бытавога загінвання» камуністых.

ПАРТЫЙНАЕ БУДАЎНІЦТВА

ПРАВЕРКА САЦЫЯЛЬНАГА СКЛАДУ ПАРТАРГАЊІЗАЦЫІ

(З практыкі па г. Менску)

Пытанне аб сацыяльным складзе нашай партыі выйшла адным з асноўных пытанняў унутрыпартыйнага будаўніцтва. Вось чаму партыйнае наваздае такое вялікае значэнне правядзены сацыяльнага складу партарганізацыі, якая з'яўляецца правадзіца на падставе пастановы ЦК УсёБП(б).

Раней, чым перайсці да вывяснення, што паказала правядзены сацыяльнага складу Ляхаўскай партарганізацыі, трэба вярнуцца да таго, на чым і на чым павінна правядзены сацыяльнага складу партарганізацыі, якая з'яўляецца правадзіца на падставе пастановы ЦК УсёБП(б).

Раней, чым перайсці да вывяснення, што паказала правядзены сацыяльнага складу Ляхаўскай партарганізацыі, трэба вярнуцца да таго, на чым і на чым павінна правядзены сацыяльнага складу партарганізацыі, якая з'яўляецца правадзіца на падставе пастановы ЦК УсёБП(б).

Раней, чым перайсці да вывяснення, што паказала правядзены сацыяльнага складу Ляхаўскай партарганізацыі, трэба вярнуцца да таго, на чым і на чым павінна правядзены сацыяльнага складу партарганізацыі, якая з'яўляецца правадзіца на падставе пастановы ЦК УсёБП(б).

Раней, чым перайсці да вывяснення, што паказала правядзены сацыяльнага складу Ляхаўскай партарганізацыі, трэба вярнуцца да таго, на чым і на чым павінна правядзены сацыяльнага складу партарганізацыі, якая з'яўляецца правадзіца на падставе пастановы ЦК УсёБП(б).

ён займаў да адыходу ў армію, або да наступлення ў ВУ. Пры вырашэнні пытання, да якой сацыяльнай групы трэба аднесці таго або іншага таварыша (калі маюцца выстарчальныя веды ў вучотнай картцы і ў спісе), камісія зараз жа рабіла належны зьмён у сацыяльным становішчы данага таварыша, кіруючыся пастановай ЦК ад 13-га сакавіка. Калі ж ведаў былі недастаткова выразнымі, то таварыш выклікаўся ў камісію для асабістай гутаркі і вывяснення іх асноўнай працы да ўступлення ў партыю. Такіх выклікаўся на Ляхаўскім райкоме было шмат. Напрыклад, адчайнік Камбуз было выклікаўся больш 50 чал. БДУ — каля 200 чал. і ад іх. ячэй ад 10, 15 і 20 чал. і толькі пасля атрымання ўсім дакладных ведаў камісія вызначала сацыяльнае становішча таго ці іншага таварыша.

Што ж выклікала правядзены сацыяльнага складу?

Правядзены сацыяльнага складу паказала, што шмат партыйцаў зусім ня ведаюць, што ў іх напісана ў вучотнай картцы. Таксама вывяснілася, што на вызначэнне сацыяльнага складу партыйцаў не звярталі да дастатковай увагі. Выло шэраг выпадкаў, калі ў графе 6-й вучотнай карткі на пытанне «сацыяльнае становішча» даны наступныя адказы: «Жанаты», «З сялян», «Біральшчыца», «Вайскова-служачы», «Шофэр», «Фармацэўт», і г. д., а ў шмат якіх картках зусім не паказана са-

цыяльнае становішча. Таксама ў графе 7-й вучотнай карткі ў некаторых таварышоў маюцца адказы «без прафесіі» ў той час, калі пры асабістых гутарках высвятляецца, што даны таварыш да ўступлення ў партыю анаходзіўся на службе ў саветах, або ў гаспадарчых установах, або працаваў на розных пасадах. Ёсць і такія выпадкі, калі ў графе 5-й на сацыяльным становішчы лічыцца селянінам, а ў графе 7-й напісана «чорная работа 9 год». Такіх казусаў мелася шмат, пры чым таварышы, выпалкіны ў камісію для асабістай гутаркі, у большасці ня ведалі, што напісана ў іх вучотнай картцы і нярэдка адмаўляліся ад таго, што ў картцы напісана.

Нельга абыйсці маўчаннем аднаго нафта характэрнага факту, які высветліўся пры правядзены сацыяльнага складу партарганізацыі. У той час, калі ў рабочых ачэйках графа 17-й вучотнай карткі, паказваючай на неабходнасць пры запавненні карткі — паказаць асноўную працу з 1917 да апошняга часу — запавноўна амаль што поўнасьцю ва ўсіх вучотных картках на ўсіх партыйцаў, то ў саветах, асабліва ў Вузаўскіх ачэйках (ВДУ) запавноўна прыкладна наступнае: «Менск Рабфак з 1923 г.», «Менск — ВДУ з 1925 г.», «У Чырвонай арміі з 1920 па 1923 г.», «Філіялектар з 1924 г.» і г. д. Што гэтыя таварышы рабілі да рабфаку? да ВДУ? да арміі? да Саветскай службы? — не вядома. Гэта ўдаецца толькі высветліць пры асабістых гутарках і ясна, што пры вышэй паказаных адказах правільна вызначыць сацыяльнае становішча таварыша, ня выклікаўшы яго ў камісію, было б немагчыма.

Нягэ горш абстаіць справа з запавненнем графы 16-й вучотнай карткі аб належнасці да ЛКСМ. Напрыклад, таварыш уступіў у партыю ў перыяд 1920-24 г., пры ўступленні ў партыю лічыўся камсамольцам. Ці зьяўляецца даны таварыш зараз камсамольцам? Вельмі часта савратар парт'ячэйкі сам ня ведае, што ў вучотнай картцы няма адметнага выдзялення з камсамолу. Гэта павялічвае партыйнае ядро ў камсамоле да ліку «мертвых» душ, якіх на вучотных картках лічацца камсамольцамі, а фактычна даўно ўжо выбілі з камсамолу. Гэта трэба будзе ўлічыць пры правядзены сацыяльнага складу партарганізацыі.

БУЙНЫ ПРОМАХ

„Чырвонай Зьмены“

Беспадстаўная кампраматацыя савецкага работніка

Наш друк павінен быць на вышыні

Якімі-б намерамі не кіравалася рэдакцыя нашай камсамольскай газэты, змяшчаючы артыкул А. Каліта аб тав. Сыцпанюку (гл. „Чырв. Зм.“ № 61 ад 3-VI), трэба прызнаць, што змяшчэнне гэтага артыкулу было буйнейшай памылкай, якая і ня скорэ згладзіцца для самай „Ч. З.“, і рынаштам б'е па ўсім нашым друку, кампраметуючы лёзунг аб самакрытыцы.

Хочацца верыць, што ў рэдакцыі былі самыя лепшыя намеры, калі яна „пайшла ў паход“ супроць тав. Сыцпанюка. Але нават і ў тым выпадку, калі ў рэдакцыі былі злыя намеры, напрыклад, — звысці разраўнікі са Сыцпанюком, які „рэзаў“ датацыю на камсамольскія выданні, нават і ў гэтым выпадку артыкул нельга прызнаць удалым.

І сапраўды, дапусцім першае (у дужках скажам — найбольш сапраўднае), г. зн., што рэдакцыя мела добрыя намеры.

Што-ж атрымліваецца? Артыкул, можна сказаць, люта абнавачвае тав. Сыцпанюка на ўсіх сьмяротных грахах бюракратызму і... ня праводзіць добра ўгрунтаваных фактаў. Нельга-ж, сапраўды, назваць „фактам“ тую супярэчную галімацьню, якой прасякнуты артыкул ад пачатку да канца. Артыкул выклікае вялікую колькасць пытанняў, якіх так і застаюцца, на жаль, пытаньнямі. Вось прыклады.

1. Які гэта водпус атрымаў служачы НКФ Пятрыкевіч? „Дэкрэты“, ці кароткасавы, па хваробе? Калі верна апошняе, то як-жа ўсё-ж тэні гэты хворы мог зьявіцца на заклік начальніка-Сыцпанюка? Стала быць Пятрыкевіч быў ня надта хворым? Можна быць справа, для якой выклікаў яго начальнік, была вельмі важная? Але, дапусцім, што Сыцпанюк выклікаў Пятрыкевіча без выстарчальных падстаў. Ці-ж такое гэта ўжо вялікае, усё-такі, злачынства? Мы ведаем, як часам лёгкадумна дактары даюць запіскі аб хваробе. Мы памятаем, нават у друку закраліся гэтыя пытанні, калі гаварылі аб прадучыніскай працы. Вось калі з гэтага пункту погляду зірнуць, як-жа тут абстаіць справа?

Адказу на ўсе гэтыя важнейшыя для пераконанасці абвінавачвання пытанні артыкул, на жаль, не дае.

градных у Сыцпанюка. Вядома, на такі ўжо Пятрыкевіч забіты. Ці можа быць забіты да страты аблічча савецкага грамадзяніна? Няжэнасьці, няжэнасьці і няжэнасьці.

На будзем больш пералічваць „фактаў“: амаль усе яны выклікаюць сумненні, родзяць новыя пытанні, якіх застаюцца для чытача без адказу.

Другая частка артыкулу, якая носіць падзагаловак: „Чыноўнічае самодурства“ расказвае аб іншых „фактах“, на першы погляд, больш сур'ёзных. А. Каліта прабуе паставіць сапраўды важнае пытанне — аб са-мым характары работы Сыцпанюка, які кіраўнік бюджэтнага ўправа-на НКФ. На жаль, і тут наўвек і дэцна-бизонікавая аргумента-цыя прыводзіць ажэз да адварот-нага выніку, чым той, якога зўтар дамагаўся.

Паводле А. Каліты выходзіць, што кіраўнік бюджэтнага ўправаў пазі-нен маханічна праводзіць водпус-тых сум, якіх дазволена „вышэйшымі інстанцыям“. Сыцпанюк гэтага ня робіць, ён — ён бюракрат і бю-ракрат асабліва шкодны. Мы зусім ня зьбіраемся абараняць сучасна-парадак выдачы сум. У гэтым па-радку, без сумнення, існуе вялікі беспарадак. Але зусім ясна, што зводзіць ролю кіраўніка бюджэ-тнага ўправаў да маханічнага шты-палявання выдач, дазволена „вы-шэйшымі інстанцыям“, гэта значыць спрашчаць яе да ролі проста-га касіра. У такім выпадку ўжо-б і гаварылі, што, можа, пасада кіра-ўніка бюджэ. ўправаў — лішняя і не-трэба знішчыць, што з гэтай спра-вай справіцца прости касір. Але ў-тым-та і справа, што гэтага, неаб-ходнага па паларэдным кантэкста, вываду А. Каліта не дае, відавочна, адчуваючы сваю непадкованасць у да-рым пытанні. Таму можна за-пыталь — ці патрэбен нам такі кіраў-нік бюджэтнага ўправаў НКФ, які маханічна штыпаляваў-бы тою, што яму запрапануюць? А „вышэйшымі інстанцыям“, яны дзеля чаго лічаць неабходнымі прпускі свае дазволы праз бюджэтную ўправу? На-дзё таму, што ўрашце А. Каліта зусім заблытаецца. Ён выпальвае такую нечаканую тыраду: „Сыцпа-нюк зьяўляецца добрым дэбрэрам, які стаіць ля дэяржэўнай касі і лід-за кожную капейку, хоць-бы гэ-та капейка была прызначана для вя-лізарнейшых мэт, змагаецца, каб не-ня даць, каб яе затрымаць у касі“.

Ну, ці ведаеце, большай пахвалы савецкаму работніку дзяка прыду-маць! „Дэбрэр ля дэяржэўнай ка-сі“! Такая атэстацыя Сыцпанюка з-лішкам акупіле ва ўражанні лю-бога чытача ўсе тыя абвінавачаньні, якіх з такой стараннасцю ўзводзіў на яго А. Каліта.

Зробім вывады:

1. А. Каліце не удалося досыць ўгрунтавана абвінавачваць Сыцпаню-ка ў бюракратызме.

2. „Ч. З.“, змяшчаючы гэты арты-кул, скампанавала гэты артыкул.

卷之四

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525

12
 210
 113
 111

ра-
щив
ные

1

5

3
 (6)Б
 1-га
 рэн.

NUM-
OTA-

1244
1245
1246

77-

ADP-
AG-

ГЛА-
ВНОСТЬ
ДЛЯ

дс у
стим,
васи
до ра-

1234

Пленум таварыства „Прэч няпісьменнасць“ ЗАБЫТЫ ВУЧАСТАК КУЛЬТУРНАГА ФРОНТУ

„Без руля і без ветрил“ — Чарговая задача — у працягу году навучыць грамадзе 100.000 чалавек.
— Камсамол вылучае 1.000 ліквідатараў

— Усе на барацьбу з цемрай!
Пад гэтым лозунгам праходзіў пленум цэнтральнага савету Беларускага таварыства „Прэч няпісьменнасць“ 2-3 мая.

Што зроблена за апошнія пару год? Вельмі мала. Барацьба з няпісьменнасцю — забыты вучастак культурнага фронту. Тэмы работы за апошні час значна паслаб. Колькасць ліквідацый памяншаецца, лік слухачоў таксама. Гэта пацвердзіла абсалютнае НК РОІ Беларусі працы т-ва „П. Н.“.

У Беларусі каля 2 мільянаў няпісьменных. За мінулыя 3 гады ў ліквідацыю вступіла 95.870 чалавек. Але спончым ліквідацыю ўсяго толькі 87-90 тысяч чалавек.

Ліквідацыя няпісьменнасці праводзілася Наркамасветы бяз пляну і сістэмы.

— Кіраванне акругамі, — гаворыць інсаватар НК РОІ тав. Брыгнэвіч, — ідзе фармальна, амаль выключна даўжэнымі аб'ектамі і ўказаннем: „нагінаць“, „папярэць“, „сумашліць“, „свабодна“, амаль без канкрэтных ўказанняў аб арганізацыйных і метадычных момантах працы. Акруговыя апараты, перапісаваны аб'ектныя цэнтры, пасылаюць іх у рабочы, а апошнія прымаюць да справы.

Як звычай, праца на выпішчаныя няпісьменнасці і малалічыннасці ў райвыканкомах лічыцца апошняй чарговай працай у культурным будаўніцтве. Нормальныя ўмовы для працы ліквідацый у вёсцы і горадзе не забяспечаны; часта няма газы, ападу і г. д. На месцы, у райны падручнікі намагаюцца, як правіла, працаваць 2-3 месяцы пасля пачатку работы ліквідацый. Агульны крык усіх робяць: „Няма метадычнай літаратуры“, „давайце метадычную літаратуру“. Заўважана, значнае павелічэнне колькасці ліквідацый таварыства „Прэч няпісьменнасць“ з 1926-27 года, дасягненне працы ў гарадох — замест 270 ліквідацый у 1926-27 годзе, дасягненне толькі 87 у 1926-27 годзе, змяншэнне толькі 87 у 1927-28 годзе. Сетка ліквідацый у 1927-28 годзе памяншаецца на 12. Лік слухачоў — на 1.814.

Калені НК РОІ лічыць працу Наркамасветы і таварыства „Прэч няпісьменнасць“ у галіне ліквідацыі няпісьменнасці незадавальняючай.

Працаўнікі з месц, якіх выступалі ў спрэчку дапоўнілі дакладчыка ад НК РОІ.

— Адсутнічае сувязь паміж таварыствам „Прэч няпісьменнасць“ і іншымі грамадскімі арганізацыямі, якія працуюць у вёсцы, як Асацыяцыя і інш.

Сродкі на ліквідацыю няпісьменнасці, якія адпускаюцца на дзяржаўным каштарысе далёка не скарыстоўваюцца па прызначэнні, а ідуць на ўтрыманне мінер-працаўнікоў, тэхнічных працаўнікоў райвыканкомаў (Менская акруга) і інш., толькі не на барацьбу з няпісьменнасцю.

З усіх акруговых таварыства горш усяго пастаўлена праца ў Гомельскай, Мазырскай, Магілёўскай і Паліскай акругах, у якіх да гэтага часу не абраны нават акруговыя саветы. Нічога на робяць у адносінах ліквідацыі няпісьменнасці сярэдніх рабочых прафесійнальных арганізацый.

Тав. А. Г. Чарвякоў, пад старшынствам якога праходзіла ўся праца пленуму, выступіў у спрэчках з правамі, у якой ён таксама адначасна рад неадхопаў у працы на ліквідацыі няпісьменнасці.

Усе нашы планы, што складаліся дагэтуль, на ўсёагульным навучанні і ліквідацыі няпісьменнасці не ажыццяўляюцца.

— Мы, — кажа тав. Чарвякоў, — зараз маем такое становішча, калі мы можам ахапіць усіх дзяцей школай, а няпісьменных ліквідацый 10.000 дзяцей штогод застаюцца на ва школай.

— Я лічу, — гаворыць далей тав. Чарвякоў, — правільным, што тав. Брыгнэвіч загастрыў пытанне аб ліквідацыі няпісьменнасці. Мы часцей намагаемся ў вёсцы на тое, што мы можам правесці некаторыя свае мерапрыемствы, дзякуючы няпісьменнасці насельніцтва.

У насельніцтва ёсць вальныя імкненні да пісьменнасці. Працоўныя масы цягнуцца да школы, кнігі і газеты. Пісьменнасць шукае моладзь вёскі, рабочыя.

Асноўная маса настаўніцтва не замыкаецца ў сваёй школьнай працы, у большасці з іх засталіся лепшыя традыцыі, якія штурхаюць падняць іх на барацьбу з няпісьменнасцю і цемрай.

Хто вынаваў у тым, што праца ня рухаецца з месца? Асноўны недахоп гэта тое, што ўся работа пастаўлена фармальна. Да яе ні прыцягнута грамадская думка.

Я ведаю, што сярэд некаторых ко-

лаў існуе ліквідацыйны настрой. Гавораць так: існуе галоўналітасць, — гэта справа і займацца ліквідацыяй няпісьменнасці, а з добраахвотнасцю нічога на выйдзе і г. д.

Такая пастаўка пытання, — гаворыць тав. Чарвякоў, — няправільная, трэба самім працаваць.

Таварыства „Прэч няпісьменнасць“ павінна даць напругу, плян у рабоце на ліквідацыю няпісьменнасці. Яно павінна дапамагаць Наркамасвету ў гэтай важнейшай справе.

На летні перыяд неабходна арганізаваць чытку газет і літаратуры сярэд тых, якіх ужо ліквідавалі няпісьменнасць, а работу на ліквідацыі няпісьменнасці праводзіць тав. калі самі няпісьменныя гэтага дамагаюцца.

Да культурна-асветнай працы, — заагавярае сваю прамову т. Чарвякоў, — павінны быць прыцягнуты студэнты, вучні і ўсе культурныя сілы, якія едуць на вёску.

Тав. Капачэвіч, прадстаўнік Наркамасветы, у сваім выступленні прывёў рад цікавых прыкладаў, калі асобныя актывісты-культурнікі выносілі на сваёй плячох усе цяжкія работы на ліквідацыю няпісьменнасці. Гэтыя працаўнікі зьяўляюцца сапраўднымі праваднікамі культурнай рэвалюцыі ў вёсцы.

Які-ж перспектывы ў галіне ліквідацыі няпісьменнасці?

Згодна пляну Наркамасветы Беларусі ў надыходзячым навучальным годзе павінна быць навучана грамада — на менш 100.000 чалавек.

Да гэтай справы будзе прыцягнута ўся грамадасць, уся савецкая інтэлігенцыя.

Камсамол вылучае да 1.000 ліквідатараў.

У Гомельскай акрузе адкрываюцца падвельныя школы для ліквідаваўшых ужо сваю няпісьменнасць.

Пленум цэнтральнага савету са свайго боку выносе рад рашэнняў.

Асноўнае з іх:

— У 1928-29 годзе сіламі таварыства „Прэч няпісьменнасць“ ліквідаваць няпісьменнасць на менш чым у 25-30 тысяч чалавек.

У пачатку перапынку ў Беларусі пачнецца месячнік на барацьбу з няпісьменнасцю. Да гэтага-ж тэрміну пленум паставіў склікаць усебеларускі з'езд на ліквідацыю няпісьменнасці.

М. К.

СУКЕНІК „ПАД АРЫШТАМ“ (Нібы фэльтетон)

Паважаныя Менакріліцы! Выбач ты нас за некалькі няспрошаных пытанняў, звязаных з справай Сукеніка... Будзь ласкава, адкажы не саромячыся грамадскай думцы, паматаючы такія прыгожыя словы тав. Сталіна аб крытыцы і самакрытыцы...

І так:

1. Якая розніца паміж арыштаваным Сукенікам і іншымі арыштаванымі грамадзянамі?

2. Чаму любіць арыштаваць, які накіроўваецца ў суд для судовага следства, кроціць паспрадаваць вуліцы, а Сукенік — па тратуары?

3. Чаму канваір, які супраджае Сукеніка ў памяшканне суду, не ішоў заду Сукеніка на пэўнай адлегласці, якая вызначана статутом, а ішоў побач з Сукенікам па тратуары?

4. Ці мае права кожны грамадзянін, якому прад'яўлена некалькі артыкулаў Крым. Код., свабодна прагульвацца ў памяшканні Акр. суду без канваіра і, калі не, дык чаму гэта права прадстаўлена Сукеніку?

5. Ці ўсе грамадзяне, арыштаваныя па абвінавачванні ў рабстве, асабістасці, карыстаюцца правам захавання на сваёй кватэры агульнае зброі, ці гэта паліжжа прадстаўлена толькі Сукеніку?

6. Ці карыстаецца кожным арыштаваным правам ахвіды да суду ў арыштным доме пры акрыліцы, ці гэтым правам карыстаецца толькі былы начальнік? І ад каго залежыць таякая „правадэка“?

7. Хто загадаў у ардоме пры акрыліцы вызваць доктара да захвараўшага арыштаванага? Заг. ардомам, ці намяніліцы т. Дубінін? І калі гэты абавязак ляжыць выключна на заг. ардомам, дык чаму да захвараўшага Сукеніка быў выклікан фэльшар Фрык „па загадзе Дубініна“?

8. Ці ўсе арыштаваныя ардому карыстаюцца правам спатанання ў сваіх жанках і сваякіх у любы час дня і ночы, ці, зноў такі, гэта права атрымаў толькі Сукенік?

9. Колькі саўкачых палічваецца ў Менакріліцы? Колькі з іх ухваляюць учыні Сукеніка, апраўдаюць яго, саідарытуюцца з ім і колькі яго асуджаюць?

10. Што думаюць вакол і партыйныя кіліцы аб справе Сукеніка і ці намераны яны падзліцца сваім думкамі з працотарскай грамадскай думкай на старонках „Звязды“?

Усёго 10 запітанняў. На першы раз хопіць. Будзь вольны прыбра, калі Менакріліцы дасць нам досыць матэрыялу для другой сэрэй запітанняў, якія маюць адносіны да справы Сукеніка. Складзіцеся, што гэтага на адармца, чакаем адказу на сэрэй запітанняў.

Балоты--пад квяцістыя нівы 10.000 гектараў асушанай зямлі на масыве Мар'іна Арганізацыя калектываў на асушанай плошчы

Колькасць выгаднай зямлі ў БССР, якая знаходзіцца ў працоўным карыстанні, складае 5.079.000 дзесяцін, што на адну гаспадарку дае ў сярэднім каля 8 дзесяцін.

Спажывецкая працоўная норма пры існуючай тэхніцы сельскай гаспадаркі складае ў сярэднім па БССР каля 11,5 дзесяцін на адну гаспадарку.

Па гэтай сярэдняй норме можна надзяліць выгаднай зямлёю 441.000 двароў (гаспадарак) або 65 проц. усіх наліўных гаспадарак, а рэшта 236.000 гаспадарак (або 35 проц. агульнай іх колькасці), з прычыны адсутнасці зямельнае плошчы, застаюцца ненадзеленымі.

Адгэтуль атрымліваецца, як вывад, няпоўнае скарыстанне сельска-гаспадарчых працы і немажлівасць здаволіць патрэбы сельскага насельніцтва ў зямельнай плошчы, або, іншымі словамі, тут ёсць у наяўнасці аграрная перанаселенасць.

Для паслаблення вострасці аграрнага перанаселення ўрад БССР прымае мерапрыемствы, якія заключаюцца ў наступным: перасяленне насельніцтва за межы БССР на афонды агульна-саюзнага значэння (Далёкі Усход, Сібір), утварэнне асобнага ўнутры-республіканскага запаснога зямельнага фонду за кошт надлеснае плошчы, скарыстанне бросавых, нявыгодных зямель, якія ўваходзяць у склад дзяржаўна-аграмацкіх, і абрэзка буйных папоўпрацоўных гаспадарак, якія маюць зямельныя надзелы вышэй сярэдняй республіканскай нормы.

Аднак, да гэтага часу мы ня мелі дакладнага адказу на пытанне — як жа вылікі гэты зямельны фонд, які-б мог быць выкарыстан для ўнутры-республіканскага засялення? Гэта пытанне можа быць вырашана шляхам камбінаванага абследвання ўсёй тэрыторыі БССР з пункту погляду земліна-раднавання культур, мінералёгіі і гідратэхнікі.

Аднак, да гэтага часу мы ня мелі дакладнага адказу на пытанне — як жа вылікі гэты зямельны фонд, які-б мог быць выкарыстан для ўнутры-республіканскага засялення? Гэта пытанне можа быць вырашана шляхам камбінаванага абследвання ўсёй тэрыторыі БССР з пункту погляду земліна-раднавання культур, мінералёгіі і гідратэхнікі.

У гэтым годзе на Беларусі арганізуюцца спецыяльныя экспедыцыі, якія правядзе суцэльнае абследванне тэрыторыі БССР на плошчы 1 мільёну гектараў спецыяльна ў мэтах вызначэння новых зямельных фондаў, пераважна балот і зямель, якія патрабуюць мэлірацыі. Гэты зямельны фонд прызначаецца выключна для ўнутры-республіканскага перасялення.

Гэтыя зямлі, вылічаныя ў паказаным парадку, зразумела, будуць прадстаўляць сабою плошчы, якія падлягаюць мэлірацыі, якія патрабуюць значных выдаткаў на прыкідзненне іх да выгледу прыгоднага для сельска-гаспадарчага скарыстання.

Такія зямель, паводле старых даваенных вестак, мы маем у межах БССР да 2.150.000 гектараў — з іх каля 50 проц. знаходзіцца ў лясным фондзе, 30 проц. у працоўным сільніскім карыстанні і каля 20 проц. у складзе дзяржаўна-аграмацкіх.

Частка гэтых зямель у сучасны момант ужо скарыстоўваецца, але не ў выстарчальнай меры. Поўнае-ж іх выкарыстанне значна паманіцца-б лішак сельска-гаспадарчай работай сілы ў БССР.

З гэтага мы бачым, што мэлірацыя балот і забалочанае плошчы мае надзвычайнае вялікае значэнне ў справе аслаблення аграрнай перанаселенасці БССР.

Планим мэлірацыі прадугледжана за 15 год асушыць усе плошчы балот на Беларусі.

Побач з гэтым мы ў Беларусі наглядзем вялізнае імкненне да перасялення — на 1-га кастрычніка 1927 г. было падана заяў на перасяленне за межы БССР ад 268.225 душ. Але палітыка пашага Наркамзему зводзіцца не да фарсавання перасялення, але да магчымага яго змяшчэння. Перасяленне, апрача таго, што яно вельмі абмежавана ў адносінах кантынгенту і дарага каштуе, але яно ішчэ змяшчае наму гаспадарчую моц — выходзіць каштоў-

ныя працаўнікі і з імі выплывае значны грашовы капітал.

Лічы гавораць нам аб тым, што нават пры штогадовым перасяленні толькі 5.000 гаспадарак, з Беларусі кожны год выплывае (лічачы па 600 руб. на кожную гаспадарку) каля 3-х мільёнаў рублёў.

З гэтай прычыны перад намі стаіць задача — выкарыстаць для засялення ўсякія нявыгодныя і малавыгодныя зямлі.

Мэтазгоднасць унутры-республіканскага перасялення на забалочаныя зямлі дыктуецца яшчэ і наступнымі меркаваннямі. Выдаткі на падрыхтоўку зямельнага фонду і гаспадарча-культурнае абслугоўванне складаюць у нас, на Беларусі, 1.500 руб. на кожную гаспадарку. У той-жа час перасяленне і абсталяванне адной гаспадаркі на Далёкім Усходзе каштуе адной толькі дзяржаве 1.100 руб. Натуральна, што больш карысна выдаваць гэтыя сродкі на ўнутры-республіканскае перасяленне — гэта з эканамічнага боку больш мэтазгодна і дае большым гаспадарчым эфект.

У даны момант мы ўжо маем на Беларусі каля 10.000 гектараў зямельнага фонду на балотных масыве Мар'іна спецыяльна для арганізацыі калектываў перасяленчых гаспадарак.

Гэтыя зямельныя плошчы ўжо асушаны і ў гэтым годзе будуць часткова закультываваны. Зараз там выдуюцца работы на выпрастанні ракі Арэсы і дэталінай асушцы саміх балот. Пачаліся таксама работы на заворванні і засеве. Засяленне гэтых асушаных плошчаў пачнецца ў будучым годзе.

Другім аб'ектам на стварэнні перасяленчага фонду на Беларусі з'яўляецца вадазбор у рабін Р. Арэсы, дзе чакаецца атрыманне зямельнага фонду на плошчы да 50.000 гектараў.

Л. Няфэдаў.

Школьнае будаўніцтва пад кантроль мас

Пытанне аб пабудове для школ будынкаў з'яўляецца надзвычайна важнай задачай; ад паспешнага вырашэння гэтай задачы залежыць правядзенне ўсёагульнага абавязковага навучання, правільная арганізацыя заняткаў і выхаваўча-правадзючага падрастаючага па-

насьць фактычнаму запатрабаванню водпуску сродкаў на пабудову аднаго школьнага будынку. Па бюджэце адпускаецца на пабудову адной двухкласнак (з двума нап-стаўнікамі) школы пры дзяржавым водпуску лесу 6000 руб., а правітка паказала, што сярэдні кошт будавання адной такой школы, з да-

раз у дзесяці год; пабудова школы павінна быць пад такім самым пільным кантролем сямяства і нац-дрых органаў, пад якім знаходзіцца Беларуска-Бел. Дзярж. Уні-версітэт. Сямяства і ўсе працоўныя павінны патрабаваць ад мяс-цовых органаў улады, дзе школа будавецца або іржуецца да пабу-

Па Савецкай Беларусі Пагроза спынення лесанілі „Камінтэра“ Бюракратычная гісторыя адной капейкі

БАРЫСАЎ. (Уласны нар.). Мерапрыемствы, якія праводзіць праў-ленне Лесбелу, абурілі рабочых лесанілі „Камінтэра“ з таё пры-сасек 7.893 руб. матэрыялу, дэсу-савана ўжо выданых 8.023 руб.

Праўда, праўленне Лесбелу раш-лічнае вывезці на фурманках з ле-сасек 7.893 руб. матэрыялу, дэсу-савана ўжо выданых 8.023 руб.

МАЗЫР. (Уласны нар.). Пётры-каўскі страхагонт не адыходзіць ні на крок ад „літарны“ закону, іні-мала думка аб шыконых сваёй працы, аб тым, што тэсцісць згубіў-чыя пачаў на тое, каб выдана-

...без належнаго тэму школьна будаўніцтва: адмыслова новых школьных камплектаў улічана, як у графічную схему, у адсутнасць школьных будынкаў.

Усёго ў БССР 5.476 школ сацыяльнага выхавання, з іх маюць узростава будыны толькі 59 проц. школ, усе іншыя змяшчаюцца ў наймых памяшканнях. Я ўжо не гавару аб тым, што часта школы працую ў 2-3 змены, што не дае ніякай магчымасці вёсцы правільна заняты.

Выкадамі з гэтага становіцца зьяўляецца пабудова школьных будынкаў сёння пільну ўсёагульнага абавязковага навучання. Пабудова школьных будынкаў на можа ніякім чынам адставіць ад вызначанага плану, ба самы план ужо прадбачыць большы тэрмін для пабудовы школьных будынкаў, чым для адчынення школьных камплектаў; у 1934-35 навучальным годзе школ будзе адкрыта 20 тысяч, што яны змясцяць усіх дзяцей Рэспублікі ад 8 да 12 год, а будынкаў для гэтых школ на плане мяркуецца пабудоваць толькі для 50 проц. такім чынам, нават тады, як будзе ўзровень ўсёагульнага абавязковага навучання, значная частка школ будзе змяшчацца ў наймых памяшканнях.

Гэта так будзе тады, калі будзе выконвацца планам той план, які зложаны па ўсёагульным абавязковым навучанні. Даследаванне Рабоча-Сялянскай Інспекцыі і матэрыялы, якія ёсць у Народным Камісарыяце Асветы, паказваюць, што нават гэты будаўнічы планізм, расцягнуты, пачынаючы з 1925-26 г. на 15 год, ня выконваецца, і перад намі стаіць вялікая небяспека зрыну пільну ўсёагульнага абавязковага навучання. Асноўная прычына адставання пабудовы школьных будынкаў ад будаўнічага плану—гэта неадназначнасць.

*) Школьнымі камплектамі лічыцца 40 ч. дзяцей, прапунчых з адным настаўнікам.

...матэрыялаў, раўняюцца 8-9 тысячам рублёў (таксама без кошту лесу). Гэта адно ўжо зрэзу зьнізіла лік пабудованых школьных будынкаў амаль на 30 проц.; паглядзеўшы выпадкі скарыстоўвання сродкаў не па прэстыж прызначэнні. Але горш за ўсё тое, што ёсць рад выпадкаў, як пазавалі матэрыялы РСІ і НКД, што нават будыны школ не заўсёды адпавядаюць самай прызначэнню. Будуюцца яны без належнага тэхнічнага нагляду, без належнага кантролю з боку месцовых органаў улады і шырокіх працоўных мас. Ёсць прыкрыя недапушчальныя выпадкі, аб якіх трэба крычаць; так, напрыклад, у Вацлаўскай, падаўна пабудаванай, школе (Полаччына) надворная сцяна ўжо выгнулася, унутраныя сценкі згібападобныя; балкі, на якіх трываеца столы, на ўзятых на балцы, і столь таму ня трывала. У Смоліцкай школе (Выхаўскі раён) балкі падлогі ня ўрублены ў сцены сцяны знадворку ачасаны на кругі і не абскрэблены; знадворныя капітальныя сцены на 50 проц. яловыя, а ўнутраныя—выключна сасновыя і іншы.

Гэтыя выпадкі, выдзелены толькі ў зьвязку з даследаваннем школьнага будаўніцтва, сведчаць, што наўкол пытання школьнага будаўніцтва не заставрапа грамадская думка. Чаму аб гэтых выпадках невідна было НКД-аў, чаму аб іх ня пісалася ў газетах. Калі будоўля Беларусі Дзяржаўны Універсітэт ці якая-небудзь фабрыка або завод, дык гэтае будаўніцтва знаходзіцца пад самым пільным кантролем як шырокіх працоўных мас, так і органаў улады.

Пабудова школы на вёсцы мае такое-ж значэнне для вёскі, як пабудова Бел. Дзярж. Універсітэту або Асістроў для ўсёй Беларусі; пабудова школы на вёсцы—гэта цэлае здарэнне, якое адбываецца

...домны, колны сродкаў дасягае на пабудову, наглядзе, як яна будоўля, савецы на пабудовы, жорстка прытываюцца кожны напавярхі крок у напавярхі пабудовы на сваіх сходах, у савецы у друку. Я сапраўды ўсіх сельскараў, настаўнікаў, усе працоўныя інтэлігенцыю на вёсцы высвятляць у друку ўсе недахопы школьнага будаўніцтва; узяць школьнае будаўніцтва пад самы шырокі і жорсткі кантроль з боку ўсяго працоўнага насельніцтва. Толькі пры гэтых умовах мы будзем пэўны ў тым, што будыны намылак у школьным будаўніцтве мы не дапусцім.

А. Баліцін.

...намае адказу на свае санітарныя і агракультурныя задачы.

ЗАЛЕЖЫ МАХОРКІ

У апошні перыяд махорачная фабрыка Менскапраму ў Менску пачала перажываць вялікія труднасці са зборам гатовой прадукцыі. На складзе Менскапраму маюцца запасы махоркі на 60.000 руб.—г. э. двухмесныя запасы выпрацоўкі фабрыкі. Існуючы на фабрыцы нормы выпрацоўкі робяць значны ўклад на асабі сабокошт махоркі.

Усебеларускі камітэт саюза харчавой, пазнаміўшыся са станам на фабрыцы, запрапанаванаў Менскапраму ўзяць тэрміновыя меры да напавярхі рынку абоду махоркі ўнутры Беларусі і звышзабыцц на махорку.

Фабрыку даручана праз вытворчую камісію вывучыць пытанне аб павышэнні існуючых норм выпрацоўкі.

ТАВ. ГАЛАДЗЕД У ПОЛАЦКУ

На гледзачы на пранізваючы холад, дробны, як асенні, дождж, на пероне станцыі Полацк поўна пароду.

Полацкія працоўныя сустраваюць старшыню СНБ Галадзеда.

Мітынг Вітае старшыня акрыякаў т. Кондраль. Вітаюць чыгуначнікі, будаўнікі, навінікі, настаўнікі. Вечер даносіць толькі адрывы, нібы жонкай раскідае ў публіку:

— Шмат дасягненняў... Поўнасьцю адпавілі наму апрамысловасць. Пачалі будаваць вадаправод, аб чым працоўныя Полацку раней толькі марылі—кажа тав. Кондраль.

— У нас шмат труднасцяў і недахопаў. Нам перашкаджаюць нашы суседзі. Прыгранічная Полаччына гэта асабліва хваравіта адчувае...

Так гавораць прадстаўнікі працоўных.

— Мая задача—познаміцца з жыццём полацкіх працоўных, даведацца аб іхных дасягненнях, адказавае тав. Галадзеда.

— Рабочы ўрад усе сваю работу праводзіць праз працоўных, разам з працоўнымі. І ў гэтым грунц нашых поспехаў, гарантыя таго, што ня гледзачы на шматлікія перашкоды, мы з нашымі задачамі справімся.

Увесь дзень тав. Галадзеда прысвяціў агляду Полацку.

У Полацку ёсць некалькі параўнаўча невялікіх прадпрыемстваў і. шмат гразі. Неявілікая друкарня, дзве лесавыя, сукавалка з прадзілінай, якая перапрацоўвае сляніскі сыр, электрычная станцыя.

З асаблівай зацікаўленасцю аглядае тав. Галадзеда электрастанцыю. Гэта зразумела—ён сам, старшы электрамеханік.

Станцыя невялікая. Шмат чаго ў ёй не хапае. І таму апа, паводле выразу майстра, дзень працуе, два стаіць.

Напярэтыкаванае вока тав. Галадзеда адрозу заўважае рад недахопаў. Поршань «свадае» сьцену цыліндра, чаго пі ў якім разе не

навінна быць. На станцыі няма марбарунду для таго, каб «абчэсваць» поршань, і замест марбарунду, якога нідзе ня могуць знайсці, ужываюць звычайныя каменныя адточны кос. Тав. Галадзеда раіць звырнуцца ў Віцебскую фабрыку акумуляраў, дзе можна атрымаць марбарунд.

Майстар ахвотна і ўдзячна выслухоўвае парады.

Тав. Галадзеда аглядае іншыя прадпрыемствы.

Адна лесавыя знаходзіцца ў горадзе, другая на акраіне, на беразе Дзвіны. Вярвоны гужом валакуць з ракі наверх да заводу. Удзям круты і работа досыць пажва.

З гэтай прычыны гарсавет напачае ўжо ў бліжэйшым годзе пракапаць невялікага каналу ад Дзвіны да самага заводу з тым каб лес дастаўляць па вадае преста да заводу і ўнінуць выдаткаў на гуж.

Апрача таго, мяркуецца перанесці да рэчкі другі завод, што знаходзіцца ў горадзе і аб'яднаць іх. Гэта навінна даць значны гаспадарчы эфект.

Тут-жа недалёка наметан пляц для вадаправоду. Потым т. Галадзеда аглядае пладуна пабудаваных ваенных гарадох. Рад прыгожых будынкаў, у якіх чырвонаармейцы размясціліся досыць добра. Ёсць, зразумела, клоб і ня кенскі. Ёсць нават бібліятэчная станцыя і невялікая ўласная электрастанцыя.

Недалёка ад гэтага гарадка—лагер. У хваёвым лесе, на гары. Унізе—рэчка Полата, прыток Дзвіны. Месяца для лягера вельмі ўдалае. Тут прытульна, ня гледзачы нават на пранізваючы дождж. І чырвоноармейцы, як відаць, адчуваюць сябе ня кенска: з палаток чутны вясёлыя галасы, песні.

Паслы агляду гарадка—дама т. Галадзеда ў чырвоноармейскім клобе.

Дзіўнае ўражанне адчуваеш, калі аглядаеш Полацк. Нейкае пачуццё пастарожанасці. У гэтым відавочна

...мінулае Полацку. У мінулым Полацк быў у поўным сэнсе слова царкоўным гарадком.

Ці-ж гэта жарты. На 20-25 тысяч жыхароў—цэлыя манастыры, рад царкваў, сабор і амаль 20 сынагог, іэзуйцкая калегія, духоўная семінарыя. Цэлая жытніца культаў. На былой Дваранскай вул. звычайным сьмяротным нават хадоўца забаранялася.

Полацкія «пуды». Полацкія святыя пачае з Ефрасінінай полацкай. Ім мала было вядомасці «губманштабу», яны прэтэндавалі на большае.

Цяпер гэты «культ-цэнтру» ўжо, зразумела, няма. І ўсім натуральна думаць, што «культ-апрацоўка» такіх старых «інстытутаў» на працягу вельмі, якая навінна была глыбока прасякнута на ўсё жыццё Полаччыны, пакінула і дагэтуль зніць то тут, то там, хоць невялікія, сляды.

Таму натуральна, тое некалькі напастарожанае пачуццё, якое навінна быць, памойму, у кожнага, хто аглядае гэты горад.

І ўсё-ж чытаць, судзі сам.

У былым богаўдольскім манастыры цяпер... дом фізкультуры і партыі страляе там у жывую мінулі, галубоў. У былым спаскім манастыры—цяпер музей. Самая вялікая сынагога, якую так і не паспелі дабудоваць да рэвалюцыі, цяпер прызначана пад театр і клоб.

А сядзтва запавіла не манастырскія двары, а... дом селяніна, да рэчы сказаць, досыць аздаваўся, з чыстым балівавай, з добрымі стаёнамі, пры тым тав запару, што дом прыходзіцца ўжо машыраць.

Тав. «Наўдзячнае» насельніцтва хутка забылася аб усіх шматлікіх «хлопатах» сваіх ранейшых духоўнікаў.

Тав. Іно зрабілася наўдзячным і з апошняга манастыра выселіла апошняга манаша, які жыў там з дзёньмаманашкамі і прыжытымі з ім некалькімі дзецямі.

...апрама ўжо вывезены 8.023 куб. метраў. Гэты матэрыял прышлося вазіць за 25—35 вёрст, у той час, калі нікой яго можна было-б даставіць на адлегласці 4—6 вёрст. Увогуле на перавозку лесу ўжо страчана лішніх 8.848 р., што дае падарожжа на адну з чвэрцяў кап. на 1 куб. фут. Неабходна звышчы выхад.

Належным арганізацыям трэба зацікавіцца пытаннем даставікі сырку лесавыя. Можна, напрыклад, становішча напраніць такім марапрыемствам.

У гэтыя месяцы на ўсёй Беларусі гураганам напаварочвала шмат лесу, які ляжыць пад варой і гніе. Напрыклад, на ўхваліскім лясніцтве ляжыць 37.000 куб. метраў, у Вяліцкім—20.000, Чарнаўскім—7.000, Арашніўскім—12.000 куб. метраў.

Неабходна, каб Наркамтэж зараз-жа прыступіў да перадачы буралоку Лесбелу. Гэта марапрыемства выратуе звалены лес ад гнілі і лесавыя ад перабояў і спынення.

Ул. А—ч.

Буйныя выйгрышы тыражу II сэрый

МАЗЫР, 5 чэрвеня. (Наш кар.). Трэцяга чэрвеня скончыўся ў Мазыры тыраж пазыкі ўмацавання сельскай гаспадаркі аднададзай сэрый. Выйгрышы на 500 руб. пачалі на наступныя нумары: 87995, 109975, 21513, 334239 і 73961. Выйгрыш у 1000 руб. напаў на нумар 80185.

Безгаспадарнасць ва ўстаноках Бабруйшчыны

БАБРУЙСК. (Уласны кар.). РСІ выявіла, што звышчанысць дзяржаўным і напастарожным арганізацыям акругі складала 189.000 рублёў. З гэтай сумы 39.000 рублёў прыпадае на долю прыватных асоб, а 61.000 рублёў знаходзіцца на руках у супрацоўнікаў розных устаноў.

Прадпрыемствы працавалі ў сёмуху

Пасьясьвяточныя прагулы ў Віцебску і Гомелі

МЕНСК. Сёмуха ня адбылася на працягу фабрыкі і заводаў Менску. Сёмуха, як і заўсёды, рабочыя звышчаны на працу ў поўным складзе. Выключэннем у гэтых адносінах зьяўляецца гэта «Прадлетарыя», дзе ўора не звышчаны на працу 15 рабочых, у тым ліку—4 камуністы і 1 камсамольца.

БАРЫСАЎ. (На тэлегр. ад наш. кар.). 4-га чэрвеня, на сёмуху, у Барысаве працавалі ўсе буйнейшыя фабрыкі і заводы, выключэннем адзіночную паставу нахонт прычы на сёмуху агульных школаў рабочых. Колькасць прагулаў 5-га чэрвеня ня больш, чым заўсёды.

ВІЦЕБСК. (На тэлегр. ад наш. кар.). На буйнейшых фабрыках і заводах Віцебску 5-га чэрвеня адзіночна больш чым заўсёды працую рабочыя. На ільня-прадзілавай фабрыцы «Дзвіна» ня выйшла на працу 30 чалавек,

...ні мала думалі аб выніках сёмух працы, аб тым, што хто-сьці згубіць шмат часу на тое, каб выканаць яго загалі.

За намеснікам дырэктара фабрыкі «Звязда» ў Капцэвічах весталася на аглядны і страханьні наўдзячна 01 кап. і вярска пень... 01 кап. Ці варта для гэтае наўдзячна вышчанысць напаварочнае (напаварочнае друкаванае каштуе больш гэтай наўдзячна), перасылалі яго поштай у Капцэвічкі сельсавет (марка паштовага таксама што-сь каштуе) і прымушаць членаў сельсавету хадзіць некалькі кіламетраў для спажывання гэтай наўдзячна.

Члены сельсавету некалькі раз хадзілі за спажываннем наўдзячна і пень ў суме—2-х капеек. Старшыня сельсавету сабраўся быў зрабіць вопіс маёмасці за ў павышэнне грошай.

Вагон солі без гас падара

БАРЫСАЎ. (Уласны кар.). Барысавскі аддзяленне транспартна-спажывецкага таварыства атрымала вагон солі. Але... паглядзеўшы, што на складзе ў іх соль ёсць, барысавскія напастарожныя парочаюць вагон з солью ў Менск. А Менск у сваю чаргу зноў напастарожнае яго ў Барысаў. Такім чынам вагон з сольлю гуляе па чыгушцы з гораду ў горад, а гаспадарыні транспартна-спажывецкага таварыства думаюць, куды славіць вагон з сольлю.

Трэба каму-небудзь задзікавацца гэтай справай.

Вандроўны тэатр у Полаччыне

ПОЛАЦК. Вандроўны тэатр пад кіраўніцтвам Галубка пачаў працу ў Полацку напастарожнае ў самым глухім куці Полацкай акругі.

Паслыя прамы ў м. Белым, Валыцкох, Дрысе, Бягаслава тэатр напастарожнае на Росіда, Асвеем. Гэтыя пачыночкі праца ў напастарожнае.

У Менск тэатр вернецца толькі 10 ліпеня.

У бюро скаргаў ЦКК-РСІ

ФАЛЬШЫВАЯ РЭЗЯЛЮЦЫЯ

На саветрабаванні Менскай пажарнай інспекцыі, бірма ірацы напастарожнае ў асабі бухгалтэра т. Гінебург. Але, калі Гінебург звырнуўся з пачуццём да кіраўніча пажарнай інспекцыі т. Астроўскага, дык апошні зрабіў на адрозне пачуццё надзеі, што пасадка бухгалтэра зыгата ў той час, калі яна і да гэтага часу не занята.

Пытанне гэта разглядалася на пасяджэнні бюро скаргаў пры ЦКК-РСІ. Тав. Астроўскаму за жаданым надзея, праблема на адрозне пачуццё, паставілена на від і прапавіла прыняць на працу бухгалтэра Гінебурга.

ГАНДЛЯР МАЙЗЭЛЬ ЗЫНЯТ З РАБОТЫ

Кіраўнік пазаваленай фармы Прылуі Кранскі прыняў у якасці загадчыка жаданнага магазіну б. буйнога гандляра Майзэля. Прыём Майзэля на працу быў угодным з рабочымі саюзна-селянска-рабочых, але, калі рабочым даведаліся, што Майзэль быў буйным гандляром, ён сваю работу скласаў і гандляраў.

запрапанаванаў кіраўніку малочнай фармы зыяць Майзэля з працы, але Кранскі гэтай прапановы спыну ня выканаў.

Справа гэта была разглядама на пасяджэнні бюро скаргаў пры ЦКК, якая паставіла на зыяць з працы прыватніка Майзэля. Бюро скаргаў пры ЦКК-РСІ запрапанавала Менскай акруговай РСІ прыцягнуць вліватых у прыёме гандляра Майзэля на працу да адназначнасці.

У АБАРОНУ СЯМІ ЧЫРВОНААРМЕЙЦА

Мазырскай аддзяленні арганізацыяні ў 1927 г. была вызначана дапамога сямі чырвоноармейцаў Зыяньевіча. Дапамога выдзялялася на прыняццё двух месяцаў, а потым з прычыны адсутнасці сродкаў для гэтай мэты была спынена.

Бюро скаргаў звачыла Пятрыкоўскаму райвыканкому на неадпаведнасць пачуццё зыяць—спыненне выдана дапамогі сямі чырвоноармейцаў—і запрапанавала Мазырскаму акрыяваному прыняць адпаведныя меры да выдачы дапамогі сямі Зыяньевіча.

Самарская ў лягерах

ПАРАД ЖЫХАРОЎ ПАЛАТНЯНАГА ГАРАДКА

Камандаіры дывізіі т. Сердзіч, адкрываючы мітынг, дае першае слова сакратару ЦК РК(Ф)В тав. Кнорыну.

— Ура! галароваму чырвонаармейцу 1-га эскадрону М палка.

— Ура! ура! — сустрапі чырвонаармейцаў т. Кнорына.

Тав. Кнорын, вітаючы чырвонаармейцаў М дывізіі з адкрыццём летняй вучобы ў лягерах, гаворыць:

— Ваша вучоба мае вялікае значэнне. Мы знаходзімся ў капіталі-

пам са зброяю ў руках прыдзецца абараняць сваё свабоднае жыццё, свае фабрыкі і заводы, сваю зямлю, сваю ўладу.

Ваша вучоба, такім чынам, набылае вялікае значэнне. Ваша дывізія мае слаўнае баявое мінулае. Мы думаем, што вам таксама прадстаіць і така-ж слаўная будучыня ў баях за захаванне дыктатуры рабоча-класісц, за сусветную рэвалюцыю.

За тав. Кнорыным з прывітаннем ад імя Ураду выступіў сакратар ЦКВ тав. Хацкевіч.

— Урад БССР, — гаворыць т. Хацкевіч, — ведае, што вы вылучыліся абаронцамі Савецкага Саюза. Буржуазныя ўлады супроць разбраснялі. Яны працягваюць пад прыкрыццём выразаў аб «вечным міры» усе больш і больш узбройвацца. Мы жадаем міру, імкнемся да міру, павінны цвёрда памятаць, што да нашага слаўнага мінулага павінна быць дадана добрая вытрыманасць і вучоба. Маладыя чырвонаармейцы, якія прышлі сюды вучыцца перамагаць класавых ворагаў, павінны добра рыхтавацца. Вучоцеся, рухуйцеся да перамогі над ворагамі Савецкага Саюза.

Ад імя рабочых арганізацый выступілі т.т. Алышукер — ад металісткіх, Кобец — харчавікоў і Парук — ад культурнага шэфа працаўлад.

Яны ў сваіх прывітаных адзначалі, што рабочая класа зараз, пад час летняй вучобы, узмацняючы тым, узялімае прадукцыйнасць працы і ў момант, калі прымаюцца труба іх пакліка — уся рабочая класа Беларуска, як і ўсяго Саюза, пойдзе паруч, нага ў когу ў Чырвонай арміі абараняць Кастрычнікава завабвы.

— А пакуль, — канчае тав. Парук, — няхай жыццё правільна прыдзе па Чомбурленах!

Пасля адказага кароткага слова

і старшыня эскадрону М палка Пальмашоў. Атрымалі яны гэтыя ўзнагароды згодна загаду Рэвалюцыйнага ССР.

Пасля параду рабочыя арганізацыі рассяліліся па сваіх падшэфных чысках і да позняга вечара хацелі па палатках, гутарылі з чырвонаармейцамі.

Л. К.

У ГОСЬЦІ, ДА САМАРЦАЎ

Яшчэ напярэдадні адкрыцця лягераў М конная дывізія было паведамлена, што заўтра ў Ждановічы — ўрачэстасць.

Надвор'е вільготнае. Як а-пад сіта пыліла асеньнім дробным халодным дожджыкам. Здавалася, што цяпер не пачатак лета, а глыбокая восень. На гледзчы на такое надвор'е, мы, крапавікі рэдакцыі і друкарні газ. «Звязда», накіраваліся ў лягера.

Раніцою 3-га чэрвеня — дзень адкрыцця лягераў — згодна нашаму ўмоўленасці, накіроўваемся на вакзал Зах. чыгунак. Вагоны набіты да адкаду, але нам ехаць не дадзецца.

Цяжкі цяжка захрынуў сваімі тугімімі поздрамі і крапавікі з месца. Не паспелі мы агледзецца... прыехалі! Здавалася, што тут-жа мы падарожні на станцыю, але ніякай станцыі ў Ждановічах няма, тут стаіць толькі невялічка будка, уся сціпаная і скрамсанае хуліганскімі падпісамі.

Віскачэй ад вільгаты вымывае напала дарога да пражога хваблага лесу, агорнутага сакавітнымі сеняжэцямі, ды на аўсім такі багатымі нізінамі. Ужо тут, калі чыгуныкі, валі-

перацінаецца касміком дугу, апарэзанага асімамі прыгожай рэчкі. Праз рэчку і дуг рукмі працаўладных коннікаў пабудаваны ўжо мост і пра-

напэвамі і рэзвым сымбам акружаныя.

Падыходзім да свайго падшэфнага эскадрону. Знаёмыя камандаіры і чырвонаармейцы. Радасна вітае нас. Палітрук-падшэфнік паказвае нам летніе памяшканніе байцоў — палаткі. Уваходзім у гэтае памяшканніе і разглядаем. Палаткі новенькія, усюды чыстыя і парадак, адно толькі, што ў такую пагоду крыху халаднавата ўначы спаць. Аднак, гэта ніколі не адбіваецца на настроі і сіле маладых чырвонаармейцаў, не гаворачы аб героях, вынесных на сваіх плячах груднасці ваіны з белымі. Трапляем у сталуюку. Прабумам штодзённую страву байцоў, якая гатуецца са свежых і смачных прадуктаў. Абеды нам вельмі спадабаліся, яны ніколі не на торшы за абеды з ЦРК.

Далей ідем у стаіны, густа накрываючы ланкамі хвоек. Нас вітае той парадак і чыстата, у якой жывуць верныя памочнікі байцоў — коні. Тут-жа будуюцца жалобны, дзе будучы даваць коням харчы. Усюды парадак, усё прадугледжана.

Чырвоныя байцы збіраюцца раздэскамі. Спытваюць вясёлыя песні.

камандзіра дывізіі прыступіў да раздачы ордэнаў «Чырвонага Сцягу» пераможным абаронцам пралетарскай рэвалюцыі тэроім грамадзянскай ваіны і ровных прызаў за рубку, яду, ваісковую выпраўку, добрую стрэльбу і т. д.

Ордэны «Чырвонага Сцягу» атрымалі камандаіры эскадрону т. Малайноў, камандаіры раздзелу Воўнадаў

Тав. МАЛАЙНОВ

і старшыня эскадрону М палка Пальмашоў. Атрымалі яны гэтыя ўзнагароды згодна загаду Рэвалюцыйнага ССР.

Пасля параду рабочыя арганізацыі рассяліліся па сваіх падшэфных чысках і да позняга вечара хацелі па палатках, гутарылі з чырвонаармейцамі.

Л. К.

У ГОСЬЦІ, ДА САМАРЦАЎ

Яшчэ напярэдадні адкрыцця лягераў М конная дывізія было паведамлена, што заўтра ў Ждановічы — ўрачэстасць.

Надвор'е вільготнае. Як а-пад сіта пыліла асеньнім дробным халодным дожджыкам. Здавалася, што цяпер не пачатак лета, а глыбокая восень. На гледзчы на такое надвор'е, мы, крапавікі рэдакцыі і друкарні газ. «Звязда», накіраваліся ў лягера.

Раніцою 3-га чэрвеня — дзень адкрыцця лягераў — згодна нашаму ўмоўленасці, накіроўваемся на вакзал Зах. чыгунак. Вагоны набіты да адкаду, але нам ехаць не дадзецца.

Цяжкі цяжка захрынуў сваімі тугімімі поздрамі і крапавікі з месца. Не паспелі мы агледзецца... прыехалі! Здавалася, што тут-жа мы падарожні на станцыю, але ніякай станцыі ў Ждановічах няма, тут стаіць толькі невялічка будка, уся сціпаная і скрамсанае хуліганскімі падпісамі.

Віскачэй ад вільгаты вымывае напала дарога да пражога хваблага лесу, агорнутага сакавітнымі сеняжэцямі, ды на аўсім такі багатымі нізінамі. Ужо тут, калі чыгуныкі, валі-

У прэзыдыуме Менскага Гарсавету

— ДАПАМОГА СЕМ'ЯМ ПЕРАСЯЛЕНЦАЎ У БІРА-БІДЖАН. Прэзыдыум Гарсавету даручыў ісправіць аховы адароў аказаць сем'ям перасяленцаў у Біра-Біджан дармовую медыцынскую дапамогу і прымаць у іх іх дзяцей. Акрайняй-жа ісправіць працы запрапанавана прымаць членаў сем'яў перасяленцаў на вучот бірж працы нараве з ішымі беспрацоўнымі і пазначыць на чарговую працу тых членаў сем'яў перасяленцаў, аб якіх будзе хадзіць АЗЕТ.

— РАМОНТ КАМУНАЛЬНЫХ ДАМОЎ. Гарсавет дазваляў Камгасу ў гэтым сезоне зрабіць бітвы рамонт у камунальных дамах на суму 15.000 рублёў.

— СПАРТЫЎНЫ СТАДЫЁН «ДЫНАМА». За спартыўным таварствам «Дынама» часова тамцаваны пад стадыён кучастам борага ракі Свіслачы ў Кашарскай плошчы. Пры адводзе гэтай плошчы Гарсавет запрапанаву Камгасу захаваль ісправіць дарогу, а таксама прыступіць да аббудавання Кашарскага мосту праз раку Свіслач.

— 5 ТЫСЯЧ РУБЛЁЎ НА РАМОНТ ТРАКТУРАЎ. Прэзыдыум Гарсавету адпусціў Камгасу 5.000 рублёў на рамонт трактараў на ўсіх камунальных дамах.

63 тысячы руб. — паліт-зьянваленым Заходняй Беларусі

За апошнія 5 месяцаў ЦК МОНР Беларусі накіраваў у Маскву ЦК МОНР СССР 63.000 рублёў, сабранных спрэд працоўных, членаў МОНР'у, на карысць палітзьянваленым Польшчы і Заходняй Беларусі.

Л. К.

Тэлефон Менск-Беласток-Стоўбцы.

З 1-га чэрвеня адкрыцца тэлефонны зносіны паміж Менскам і Беластокам і Стоўбцамі. З хвілін размовы з Беластокам каштуе — 1 р. 08 к., з Стоўбцамі — 81 к.

Да пабудовы трамвая

Менская паштова-тэлеграфная кантора ў сучасны момант складае каштарыс на перабудаванне тэлефоннай і тэлеграфнай сеткі ў сувязі з пабудовай трамвая. У некаторых месцах прыдзецца перавесці тэлефонныя і тэлеграфныя лініі, бо тав. высокай напружанасці трамвая будзе пераходзіць, а ў некаторых выпадках паралізаваць працу тэлефонаў і тэлеграфу. Перабудова тэлефонных і тэлеграфных ліній абшэрава ў 80—100 тысяч руб.

За дзень

— ДЫЕТЫЧНЫЯ АБЕДЫ ў КАЛІПЭРАЦЫЙНЫХ СТАЛОЎКАХ. Праўдзень МПРК парашыла наладзіць выдату дыетычных абедоў у сталойцы № 6, ака ў бліжэйшым часе рэарганізацыя ў рэстаран. Акрамя таго выдача дыетычных абедоў будзе наладжана ў адной з рабочых сталоек.

— НОВАЯ ПАРТЫЯ КАПІЛАК. Учора галоўная каса ашчэднясці атрымала з Масквы 1.000 новых капілака. Капілакі будуць выдавацца актывістам укладчыкам у часовае прыстанішце.

— НОВЫМ ЗАГАДЧЫКАМ праекцістаў «Беларускіх лароў» назначыў З. Рагачук, былы загадчык праекцістаў рэзэрву.

Першы выпуск 3-й ўрайскай школы

3-й ўрайскай школе павышанага тыпу працуе толькі тры гадзі. Мэта школы — даць магчымасць рабочым, не атрымліваючым ад аўторстваў, звышнана

НОВЫ ЗАКОН АБ ПРАЦЫ ПА СУМЯШЧЭНЬНІ

Максымальны заробтак па сумяшчэнні — 540 руб.

Наркампрацы БССР выдаў новыя паставы аб умовах працы па сумяшчэнні.

Згодна гэтай паставы сумяшчэнне пасаў у некалькіх дзяржаўных, кааперацыйных, грамадзкіх устаноў або прадпрыемствах дапускаецца выключна па ўзаемнай згодзе кіраўнікоў гэтых устаноў або прадпрыемстваў а дазволу акруговых ісправіць працы.

Акруговыя ісправіць працы даюць дазвол па сумяшчэнні выключна ў тых выпадках, калі на вучот бірж працы няма беспрацоўных аднаведных кваліфікацыі.

Сумяшчэнне работы ў дзяржаўных, кааперацыйных, грамадзкіх устаноў або прадпрыемствах з работам у прыватных устаноў або прадпрыемствах і таксама на ўстаноўках з удзелам прыватнага капіталу забараняецца.

Сумяшчэнне пасаў у дзяржаўных, кааперацыйных, грамадзкіх устаноў або прадпрыемствах забараняецца ў выпадку, калі гэтыя ўстановы або прадпрыемствы, або сумяшчэным пасады знаходзіцца ў кантрольнай або ў адміністрацыйна-гаспадарчай падлегласці. Таксама забараняецца сумяшчэнне пасаў у адной і той-жа ўстаноў або прадпрыемстве, калі гэта ўваходзіць у функцыі работніка.

Не з'яўляецца сумяшчэннем перадагачная, мастацкая і літаратурная работа, выкананне навукова-тэхнічных работ па спецыяльных заданнях, выкананне розных абавязкаў у адной і той-жа ўстаноў або прадпрыемстве, калі гэта ўваходзіць у функцыі работніка.

Максымальны размер атрымлівае па сумяшчэнні ўстаноўляецца ў 540 рублёў у месяц.

Пры сумяшчэнні дапускаецца выдату на кожнай з займальных пасаў з наступным паведамленнем аб гэтым органу НКПрані.

Усім устаноў і прадпрыемствам, у якіх знаходзіцца работнікі па сумяшчэнні, іх пасады на працягу 2 месяцаў атрымліваць дазвол ад ісправіць працы па сумяшчэнні; пры неатрымманні гэтага дазволу асобны, што працуе па сумяшчэнні, падлягаюць ашчэднясці з захаваннем правіл, устаноўленых арт. 88 кожнага законаў аб працы.

За дзень

— ДЫЕТЫЧНЫЯ АБЕДЫ ў КАЛІПЭРАЦЫЙНЫХ СТАЛОЎКАХ. Праўдзень МПРК парашыла наладзіць выдату дыетычных абедоў у сталойцы № 6, ака ў бліжэйшым часе рэарганізацыя ў рэстаран. Акрамя таго выдача дыетычных абедоў будзе наладжана ў адной з рабочых сталоек.

Здарэнні

— 3-га ліпеня. Селянін в. Дрычана, Пухавіцкага раёну, Скавеш, не жадаючы плаціць ашчэднясці гр-лы А. Скавеш, утаніў сваё дзіця. Забойца затрыман і ў ашчэднясці прызначыў.

КУЛЬТУРНЫЯ НАВІНЫ

— СУСВЕТНАЯ ВЫСТАЎКА НАРОДНАГА МАСТАЦТВА. У Празе Чэшскай асветы арганізацыя сусветнай выставкі народнага мастацтва, у якой прыме ўдзел і БССР.

— ЭКСПЭДЫЦЫЯ НА ПАЛЕСЬСЕ. Катэдра этнаграфіі і фальклору арганізацыя экспедыцыю на Палессе — ад Слуцку ў кірунку на Мазыр. Экспедыцыя мае мэтай вывучаць матэрыяльную і грамадскую культуру і фальклір гэтага раёну.

— БЕЛАРУСЬСЯ НАРОДНЫЯ ПЕСНІ. Даследчы Інстытут мастацтва рыхтуе зборнік этнаграфічна-беларускіх песняў. У гэты зборнік увойдуць 200 песняў, запісаных т. Грыневічам у Мазырскай акрузе.

— ТВОРЫ БЕЛАРУСЬСЯ ПІСЬМЕНІКАЎ НА УКРАЊСКОЙ МО. Акавадзеныя беларускага пісьменніка Цімія Гартага «Чырвонаармеец Паміраль Ліпа» выдаецца дзяржаўным выдавецтвам Украіны на українскай мове асобнай кніжкай.

— НОВАЯ П'ЕСА. Максім Гарэнька напісаў для беларускага тэатру выхадную п'есу ў 4-х дзеях пад назвай «Віхор па балодзе». П'еса адбівае жыццё сучаснага гораду.

Калі нельга змяняць прозьвішча

Менскі ЗАГС растлумачыў, што змяненне прозьвішча не дапускаецца ў выпадку пратэсту трэціх асоб, ці паведамленні органаў, якія вядуць барацьбу з кримінальнай падуднасцю.

Пры змене прозьвішча адным з бацькоў, недарослыя дзеці могуць прыняць новае прозьвішча толькі ў выпадку згоды абодвух бацькоў.

Пры змене бацькам свайго імя недарослыя дзеці прымаюць новае імя па бацьку па жаданні бацькоў а дарослыя па ўласным жаданні.

«Прысмакі» з краны № 4 МПРК

— Добрая рэч пераць, кажуць мне адзін дзядзька. — Взя перцу я нават і есці не дадуюся. Заўсёды надымаю да ў травы, або жошка прыметнае да мяса. Але... бывае, што ад змага самага перцу адарочае нас. Гэтым днём жошка мал у краны № 4 МПРК купіла змага перцу на 40 кап. Калі я пачаў яго пераць, дык аж нос у другі бок заварнула, так ад яго нясе тухлята.

Ратуйце, браточкі з МПРК, ад такога прысмаку, бо мотанна робіцца, зьедзім з ім хатлету.

Здарэнні

— 3-га ліпеня. Селянін в. Дрычана, Пухавіцкага раёну, Скавеш, не жадаючы плаціць ашчэднясці гр-лы А. Скавеш, утаніў сваё дзіця. Забойца затрыман і ў ашчэднясці прызначыў.

— Падпал. У в. Труханавічы, Рэскага раёну, пажарам знішчана 7 хат, 7 хлявоў і ішч. будыні. У агні загинулі 3 годкі дзяцей. Селянін в. Труханавічы, Рэскага раёну, пажарам знішчана 7 хат, 7 хлявоў і ішч. будыні. У агні загинулі 3 годкі дзяцей. Селянін в. Труханавічы, Рэскага раёну, пажарам знішчана 7 хат, 7 хлявоў і ішч. будыні. У агні загинулі 3 годкі дзяцей.

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

Цэнтральны камсамольскі клуб «КІМ»

Сёння: 1) у сядзе — кіно «Дон Дзюга і Палахен», пачатак а 10 гадз. 2) Зап'які расійскага драматурга «Врач на Гетто» — 3-ці і 4-ты акты а 10 гадз.

— Сёння, а 8 1/2 гадзіна ўвечары, у аўдыторыі перамова каліні адбудзецца ашчэднясць пасаджэння менавіта ашчэднясці навуковага таварства пры БДУ, па якім прыват-доцэнт Марбургскага ўніверсітэту д-р Арайт прызначыў даклад: «Вывучэнне зобу і яго эвалюцыя». Запрашаюцца ўсе, хто цікавіцца.

Прэзыдыум сэцыі.

— Сёння, 6 чэрвеня, у 7 г. увечары ў клубе швейнай (Дзінскага, 17) Горрайнам Мопру сазывае нараду Мопрускага актыву.

Запрашаюцца ўдзельнікі бюро актыву Мопру і рэваліўцыйны актывісты Мопру, усе жадаючыя актывісты Мопру, Пытанні: Методы летняй працы, аб працы рэвіз. камісіі.

— У пятніцу, 8 чэрвеня г. г., а 6 гадз. увечары ў памяшканні дому Асветы адбудзецца XI-я гарадская рабінная партыйная канферэнцыя.

У параду дзя: 1. Справядлівае раснавага камітэту. 2. Справядлівае рэваліўцыйнага камітэту. 3. Даклад аб масавай працы.

Модус выбароў па канферэнцыі: а) кожныя 5-ці сараўдзіх членаў партыі і дэлегат з рашучым голасам, а ліку кандыдатаў ад кожнага 8-ці — адзін дэлегат з карачым голасам.

Мандаты для дэлегатаў выдаюцца ў райкоме 6-7-9-11 г. г. з 9 да 3-х пал. гадз. дні і ад 6 да 9 гадз. вечара, 8-9-11-ад 9 да 2 гадз. дні.

Мандаты выдаюцца сакратаром партыі пры прадстаўленні спіскаў абраных дэлегатаў і вынікі з працоўнага агульнага сходу акт.

Лічэй, не праходзіўшыя ў РК да гэтага часу спіскаў дэлегатаў, павінны гатаваць прадстаўніц не пазней 6-9-11 г. г. з 12 гадз. дні.

— У сараду, 6 чэрвеня, а 7 гадз. увечары ў памяшканні клубу Працаўлад адбудзецца чарговая дэлегатная сход гарадскога раёну ўсіх трох груп, а з 9 гадз. у тым-жа памяшканні адбудзецца вечар для дэлегатаў і запрапаных работніц і мон. рабочых, арганізаваных пільварганізацыяй.

Прасіба да ўсіх дэлегатаў з'явіцца свакчасова роўна а 7 гадз.

— У сараду, 6 чэрвеня, а 7 гадзіна увеч. у нам. Ляхавіцкага РК ЛКСМБ адбудзецца нарада акамаарганізатару акт. ЛКСМБ Ляхавіцкага раёну.

— У нядзелю, 10 чэрвеня, а 12 гадзіна дні адбудзецца ашчэднясць прыстанішча-ста. рафа і вучаць.

Рэгістрацыя жадаючых прайсці запартыду будзе рабіцца ў намешчанай ЦІІ самау саўгандэзскаму (Дон Працы, 3-лі паварот) у чацвер, 7 чэрвеня, а 6 гадзіна увечары.

— У чацвер, 7 чэрвеня ў памяшканні клубу Ільічкі МБ ч. — а 6 гадзіна увечары скаікоцца 6-я райпартканферэнцыя Кастрычнікавай арганізацыі.

— У чацвер, 7 чэрвеня, 1928 год, а 7 гадзіна увечары ў АК КП(Ф) (ва-ля пасаджэння) адбудзецца нарада па літальні ФК в парадна дзя: 1. Аб партыйным стадыёне, 2. Аб правідах і тэхніцы фізкультуры і аэруацыі скартэяна.

смыслили пак. Тут-жа пачыналася даць цэнтральнага дому адначынку, раскіданы амаль па ўсім лесе. Сустрэкаюць нас ананіма пастаці адначынаўчых, апранутыя ў вімовыя бекшы.

— Нуна і холадна, — кажа ананіма друнар, — проста не папраўляешся, а... мізэрна.

— Дзе-ж ананіма? — пытаемся.

Наш ананіма напроўляеца разам з намі далей у глыб лесу, які спора

ціўся палатны гарадок. Ананіма палатны гарадок. Жыццё быстрай крыніцай б'е а кожную палатку. Але к гадзінам даўнём усё сціхае. Намкі строіцца. Прыбыла а гараду дэлегацыя ад Ураду, партыйных і прафесіянальных арганізацый літальна-слаўную дывізію з пачаткам летняй вучобы. У страі твары на ўсіх строгія, сур'ёзныя. Сустрэкаем урачэнтае сьвята сваіх падпарадкаваных.

П. ЖАРСКІ.

Шлюпачны поход Смп-ленск-Севастопаль

Команда „Дынама“ адважыла ў Запарожжа 2 чэрвеня а 11 гадзіне і прыплыла ў г. Харсон 4 чэрвеня а 17 гадзінах. 6 чэрвеня каманда маркуе выйсьці ў мора. Уся каманда адчувае сабе вольны бадзёра.

ЛЕКЦЫЙ ПРАФЭСАРОУ У ЛЯГЕРАХ

ЦДЗ навуковых працаўнікоў пачаў рах докладаў для каманднага складу Чырвонай арміі ў лягерах. Першай лекцыяй дацэнта Ташіна аб сучаснай літаратуры адбылася 2 чэрвеня. Другую лекцыю па тэме „Вайна, як сацыяльна-вышэйша“ прачытае праф. Вальфсон.

Напад. Учора, а 3 в паловай гадзіны, у страхасу ўварваўся беспрацоўны Вайнхоўскі, які атрымаў дапамогу ў страхасе, пакінуўшы на касіра, ватам і пачкі з чырвонымі на суму каля 3.000 рублёў і кінуўся ўдавацца. Вайнхоўскага ўдавацца атрымалі. Пры вобыску у яго знайшлі фіскі нож.

Адказы рэдактар Я. АСЬМОУ

Пом. ЦИРКА **Сегодня и ежедневно с 10 час. утра до 11 ч. веч.**

ОТКРЫТА

передвижная научно-показательная

ЗООВЫСТАВКА ЖИВЫХ ЗВЕРЕЙ

ГАНБУРГСКОГО ЗООЛОГИЧЕСКОГО САДА.

МАСА ЗВЕРЕЙ И ПТИЦ

Экспозиция дополняется по скинкой по отношению экскурсбюро.

Кормление зверей — а 8 час. вечера

Кіно-тэатр „КУЛЬТУРА“ **„МЮЗІК-ХОЛЛ“** ад 6 да 10 чэрвеня

2-гі цыкль гастролёў

КАМІЧНЫЯ СЦЭНЫ І АПАВАДАНЫІ

артысты Маскоўскіх тэатраў **Уладзімер ХЭНКІН**

Выканальніца цыганскіх рамансаў **Мар'я ЮДЗІНА** **Зірылі-брысты Трыо Вальдэна** **Сучасныя опытоўкі** **Сьнежына і Брусавя**

Камічны квінтэт ім. „АРХІВАРЫУСА“ — (Зусім новы рэпэртаўр.)

Артыстка Маскоўскага балету **ЛЕНСКАЯ, ЛЕНТОЎСКІ.**

І салот Маскоўскага анэд. балету **Канфэрэнсье М. ЗАБЛОЦКІ.**

Штодзень 2 сэансы: Пач. 1-га сэансу а 8 г., 2-га сэансу а 10 г.

Білеты прадаюцца ў рабочай касе ад 11 г. да 2 г. і ад 4 г.—6 гадз., у касе тэатру ад 5 г.

Цены месцам ад 25 кап.

Мінгостэатр **ГАСТРОЛІ ансамбля артыстаў**

Госуд. Акад. Московского Малого Театра

При участии заслуж. арт. В. Н. Пашенной, В. О. Массалитиновой, Н. К. Яковлева, Н. Ф. Костромского, В. Р. Ольховского.

Среда, 6 июня Четверг, 7 июня Суббота, 9 июня

„Иван Козырь и Татьяна Русских“ **„Любовь Яровая“** **„Иван Козырь и Татьяна Русских“**

для чл. профсоюзов. для чл. профсоюзов. для чл. профсоюзов.

Открытие предварительная продажа билетов в касе театра ежедневно с 12—2 ч., и с 5—9 час. вечера. В раб. касе — с 11 с пол. до 2 ч. и с 4—6 час. вечера.

Начало в 8 с пол. час. вечера. Уполномоч. Р. В. Ольховский.

Кіно „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“ **Кіно „ПРАЛЕТАРЫ“**

Ад аўторка, 5 чэрвеня Толькі тры дні

Замежны фільм **Звыш праграмы** **Чырвоная Зорка**

Мастак і яго Мадэль **Канцэртнае падзячэньне**

Мастак драма ў 6 частках **Паня Паніна**

у гапоўных ролях: **Жанэта Мауі, Луі Аліварт і Леон Нато.**

Апошні гастрол у Менску выканавы дзяцалі і табарных сьпеваў пад акампанімант 2-х гітарыстых **Б. КРЭМАТАТА і М. МІНІНА**

Сучасная сатыра **Міх. Волскі** **Выступленьне Бр. Мілен**

Характ. танца і частоты **Конфэрэнсье М. Волскі.**

3 сэансы — пачатак 1-га а 7 г. Каса адчынена ад 6 г.

Кіно „ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ“ **Кіно „ПРАЛЕТАРЫ“**

Ад аўторка, 5-га чэрвеня

новая мастацкая фільма **Стэпіль у нетрах Афрыкі**

вытворчасці Узбекдзяркіно.

Пастаноўна рэжысэра **АВЕРБАХ**

„ЧАДРА“

драма ў 7 частках.

у гапоўных ролях: **ХУДАТАЕЎ, АСКАРАВА, ПАЎЛАВА, МАРДАНАВА і ФШ.**

Апошні 2 сэрыі (3 і 4)

Пачатак сэансу ў 6 гадзінах.

На 1-ы сэанс усе білеты па 25 кап.

Чарговая пастаноўна **„ГАРПУН“.**

Менкамгас **ПЕРАНОСЯЦА**

на прадэжу дамоў

НЕ АДВЫЛІСЯ І

на 9 чэрвеня г. г.

Ксамгас.

АБВЕСТКА

—) 8 чэрвеня г. г. у памяшканьні Камгасу (плян Воі № 2) (—)

адбудуцца вусныя ТАРГІ

НА ЗДАЧУ ў АРЭНДУ ніжэй наступных садоў:

Па Садзав. вул. пры доме № 3	Па Правінцый № 12	Па Садзав. вул. пры доме № 3	Па Правінцый № 12
Чырвоныя шалухі № 69	Розы Люксембург № 5	Чырвоныя шалухі № 69	Розы Люксембург № 5
Правінцый вул. № 12	№ 24-1	Правінцый вул. № 12	№ 24-1
Беларусый вул. № 16	№ 8	Беларусый вул. № 16	№ 8
Чырвонаяшый вул. № 14	№ 16	Чырвонаяшый вул. № 14	№ 16
Савеный вул. № 10	№ 17	Савеный вул. № 10	№ 17
№ 5	№ 8	№ 5	№ 8
№ 8	№ 1-9	№ 8	№ 1-9
№ 41-36	№ 8	№ 41-36	№ 8
№ 37	№ 44	№ 37	№ 44
№ 3		№ 3	

За ўсім справулі зьвязка ў Камгас, палой № 6.

Задачы Камгаснадуі ШЧЛІЦКО

Кіраўнік прадак Часті ІВАНЮК

Да ведама падпісчынаў „Зьвязды“

З сьнежняшнім нумарам газэты „Зьвязда“ мясцовыя і міжгарадні падпісчыныя разасланы першы нумар на чэрвень нумар № (23) 271 нумару.

Падпісчыні газэты „Зьвязда“ з аддэткам часопісі „ОГОНЕК“ якія ча атым мэйс часопісі, просьба безадкладна ад гэтых падпісчыні: мясцовых падпісчынаў — у галоўную кантору газэты „Зьвязда“ (Менск, Савеный, 63), а міжгарадні — напасапрады ў нашавы аддэляцыя.

ОГОНЕК

Нарзан

ЕССЕНТУКИ № 20

натуральныя мінеральныя воды

с естэсвенной угнессенотой

Мінскім Государственным складом **КАВМІНЭКСПОРТА**

Мінск, ул. Советской и Зігельса 26/2, тел. 374.

с 1-го июня ОТКРЫТЫ спецыяльныя кіоскі і маразыя

па прадэжу мінеральных вод бутылкамі і стапанамі па абадэстувым цэнам.

Из склада 25 п/бутылок отпускаются по оптовым ценам с БЕСПЛАТНОЙ ДОСТАВКОЙ на дом.

СТОЛОВЫЕ ВОДЫ **ЛЕЧЕБНЫЕ ВОДЫ**

ТРЕБУЙТЕ ВЕЗДЕ: в ресторанах, станционных буфетах, столовых, кооперативах, фруктовых лавках, киосках и др. местах в БССР.

Ессентуки №№ 4, 17 и 18, Баталинскую, Смирновскую и Славиновскую — во всех аптеках БССР.

Остерегайтесь пить искусственную воду

Зубная паста „Калодонт“

охраняйте зорко фронт — полость рта и зубы

С покупайте калодонт — с маркой „АККО“ тузбы

ЛАБОРАТОРИЯ КООПЕРАТИВ „Гален Москва“

Менск, Галоуітбала № 300.

Тальскі сельсавет

Любаньскага раёну, Бабруйскай акругі, выклікае на 17 чэрвеня 1928 г. гр-ну **КОШКО Яўгенію** Сьцяпанаву па справе аб сьназаваньні шлюбу з гр-нам **КОШКО Мацьвеем Янубавым.**

У нады. 3 чэрвеня у раёне вул. К. Маркса і гарадз. связу **ЗГУБЛЕНЫ**

гадзіньнік-брасьлет, жаночы, накладн. золата.

Знайшоўшага прашу зьвярнуць ЗА УЗНАГАРОДУ па адр.: вул. Талстога, д. № 28/32, кв. 5 М. Гічан.

ПА СПРАВАХ падпіскі і абвестак звянецца па тэлефону 7-81

МІНСКОЕ ПТИЦЕВОДНОЕ ТОВАРИЩЕСТВО

(— продает —)

Я И Ч И

племенных кур

РАЗНЫХ ПОРОД.

Обращаться: 2-я Колосовская, дом № 11, кв. 3 тов. Карпюну

ПРАДАЮЦА

старыя газэты, папярковы зрыў і макулятура

Мошт публікацыі аб акасаваньні шлюбу **3 руб.**